

Joan Mir, membre de la Junta Directiva del Real Club Náutico de Barcelona i exdirectiu d'una multinacional del sector químic, ens explica quina ha estat la trajectòria d'aquesta institució marítima fundada fa 125 anys i tan lligada a la vida esportiva i social de la capital catalana. **"L'any 1873 es va constituir la Societat de Regates de Barcelona, que successivament esdevindria el Club de Regates, el Club Català de Regates, el Club de Regates de Barcelona, el Club Náutico de Barcelona i, finalment, el Real Club Náutico de Barcelona, gràcies a la concessió de la distinció de 'real' per part del monarca Alfons XIII l'any 1924."** Va ser durant aquests anys que es va instituir el Trofeu Alfonso XIII per a vaixells de vela. **"De fet, el nostre club és fonamentalment una institució circumscrita en la tradició de les embarcacions mogudes pel vent."** Aquesta competició d'origen reial encara es duu a terme; es tracta d'una regata que segueix el trajecte Barcelona-Menorca i que es realitza cada any pels volts de Sant Joan. Actualment, a més d'aquesta cursa, es disputen altres trofeus importants, com ara el Comte de Godó, el Zegna i el Freixenet.

El reconeixement per al Real Club Náutico de Barcelona que va suposar la creació d'un trofeu Alfonso XIII va ser la culminació d'un procés que havia començat amb la tasca del senyor Olano. **"Aquest empresari del sector miner havia viatjat per motius professionals durant la seva joventut a Anglaterra, on s'havia entusiasmat pel món dels iots i de les regates. Va ser per això que impulsà a la nostra ciutat la creació d'un club nàutic, que inicialment va ser flotant."** Les circumstàncies polítiques convulses del moment determinaren que fos incendiat l'any 1936. Posteriorment, es van reconstruir les instal·lacions, ja d'obra, enfront del Club Marítim, en concret en l'indret en què ara se situa el World Trade Center. Un pas més en la seva consolidació es va produir anys més tard. **"Miquel Sans va fundar el Comitè Internacional del Mediterrani, amb el Yacht Club de France, Yacht Club Italiano, Yacht Club de Mónaco, i es van iniciar les regates d'altura, com ara la travessia Barcelona-Gènova."** Des de llavors, els seus socis han competit en regates d'altura amb vaixells emblemàtics com els *Altair*, *Orion*, *Alcor*, *Gipsela*, *Yanira*, *Rosalind*, *Escorpion*, *Azur de Puig*, *Bribón*, etc.

Cal remarcar que l'especificitat del Real Club Náutico de Barcelona enfront d'altres clubs de vela de la ciutat rau en **"la grossària de les seves instal·lacions, fet que condiciona el nombre de socis existents, uns 500 en l'actualitat, i que no podrà incrementar-se significativament en el futur per la manca d'espai."** D'altra banda, ha estat sempre molt lligat a la burgesia i a les classes emprenedores catalanes que han creat empreses i institucions genuïnes del país. Famílies com els Roviralta, Bertrand, Puig, Esteve, Godó, etc. —de fet, l'actual president és Javier Godó, Comte de Godó—, només per esmentar alguns exemples, formen part de la història d'aquesta institució. També la família reial espanyola ha tingut sempre una vinculació molt especial amb aquest agrupament nàutic. Sa Majestat el Rei Joan Carles I, president d'honor del Club, sempre ha estat un entusiasta dels esports marítics. La seva llicència federativa i la de la seva filla, la infanta Cristina, són sol·licitades anualment des d'aquesta institució. Aquesta connexió s'ha traduït en la participació activa en les competicions i els esdeveniments de l'entitat, sempre en un clima de companyonia que l'alliberi del protocol oficial. La presència de nissagues nobiliàries i industrials tan significatives en la història del nostre país no significa, però, cap mena d'elitisme d'aquest esport ni de restricció

per als possibles socis: **"Ser propietari d'un vaixell de vela no està a l'abast de tothom; els costos d'adquisició i de manteniment són molt elevats. En canvi, participar com a tripulant en una competició és més barat que la pràctica d'altres esports, perquè l'equip necessari és mínim. De fet, una persona que sàpiga navegar tindrà moltes facilitats per exercitar aquest esport perquè els vaixells requereixen moltes mans."** En una competició ordinària, hi ha inscrits cent vaixells: Poden participar-hi cent propietaris, mentre que ho faran cinc-cents tripulants, com a mínim. Hi hem de sumar el personal encarregat de la seguretat i del jurat, de manera que el nombre total d'implicats pot sobrepassar les mil persones.

No és un club tancat, el Real Club Náutico de Barcelona ha engegat una sèrie d'accions: **"Estem potenciant l'esport de base; sabem que és imprescindible per tal que s'incrementi el nombre de practicants i es popularitzi l'esport de la vela."** Paral·lelament, hi ha un conveni signat amb el RACC amb l'objectiu d'instruir en el vessant pràctic totes aquelles persones que desitgen assolir una certificació oficial que els acrediti com a navegants. Finalment, disposa d'activitats lúdiques per iniciar petits i grans en el món de la navegació. Una de les més representatives és un passeig iniciàtic en vaixell —una mena de bateig marítim— al voltant del port de Barcelona amb l'objectiu que tinguin un primer contacte amb el món del mar.

La situació geogràfica de Catalunya la converteix en un lloc ideal per a la pràctica de la vela, que no només s'hauria de potenciar de manera interna —fer que més catalans s'hi sentin atrets—, sinó també de forma externa: interessar els navegants i afeccionats a la vela d'altres indrets perquè amarrin els seus vaixells en els nostres ports. Els beneficis d'això no tan sols serien esportius, sinó, principalment, econòmics, ja que el turisme nàutic es caracteritza per la gran despesa realitzada en les seves destinacions. A altres ports, com els del sud de França o el de Palma de Mallorca, hi ha més tradició d'amarrar-hi embarcacions estrangeres, perquè molts ciutadans del nord d'Europa utilitzen aquests ports com la base d'operacions des de la qual fan els seus desplaçaments per mar. **"Aquest fenomen encara no es dona de forma massiva a Barcelona, i és un dels nostres reptes de futur. Sens dubte, tenim infraestructures i capacitats per poder fer-ho, perquè el nombre d'amarraments disponibles encara és força elevat."** Un esdeveniment que podria impulsar la vela en el nostre país seria l'organització de la Copa Amèrica en aigües barcelonines. L'Ajuntament i els responsables del port estan treballant intensament per fer possible aquesta competició esportiva considerada la més important del món en l'àmbit de la vela, i que mou un gran nombre de persones que, a més a més, han d'assentar-se durant un temps en la ciutat seu de celebració de la regata. Aquesta futurible fita no hauria estat possible sense l'empenya de l'Alcalde Sr. Clos, del senyor Tosas, màxim responsable del Port de Barcelona, i sense la base inicial dels Jocs Olímpics de Barcelona, pel que fa a la vela, en gran part, fruit d'una aposta arriscada del nostre soci Joan Antoni Samaranch: **"Va ser ell qui va apostar perquè les proves es desenvolupessin a Barcelona i no pas a la badia de Palma de Mallorca, tal com desitjava un ampli sector de responsables esportius. El condicionament i la transformació de la façana marítima de la ciutat que això va comportar va fer possible un abans i un després de l'organització de l'esdeveniment."**

**“Estem potenciant
especialment
l’esport de base;
és imprescindible
per incrementar
el nombre
de practicants
i popularitzar
l’esport de la vela”**

Joan Mir Soler - Barcelona